

Poznań, 22 grudnia 2023 r.

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE Z KONTROLI
PROBLEMOWEJ/ SPRAWDZAJĄCEJ*
PRZEPROWADZONEJ PRZEZ ODDZIAŁ NADZORU ŚRODOWISKA PRACY **
WOJEWÓDZKIEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W POZNANIU
W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ
W POZNANIU**

(ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań)

1. Data kontroli: 14 listopad 2023 r.

2. Znak pisma: DN-ŚP.1611.8.2023

3. Kontrolowana komórka organizacyjna PSSE: Oddział Higieny Pracy

3.1. Imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby/ osób* przeprowadzających kontrolę zgodnie z upoważnieniem WPWIS - upoważnienie nr 68/2023 z 7 listopada 2023 r.

Asystent Oddziału Nadzoru Środowiska Pracy

- Asystent Oddziału Nadzoru Środowiska Pracy

3.2. Imię i nazwisko osoby/ osób* biorącej udział w kontroli ze strony PSSE w Poznaniu:

Starszy Asystent Oddziału Higieny Pracy

4. Zakres kontroli: Ocena sposobu wykonywania czynności kontrolnych przez pracownika pionu higieny pracy podczas sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego oraz sporządzania dokumentacji kontrolnej.

5. Wyniki i ustalenia z kontroli

5.1. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

Pracownik Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu przeprowadził czynności kontrolne w zakładzie

pojazdów ciężarowych, wymianą opon. Zakład na dzień kontroli zatrudnia 51 osób, w tym 7 kobiet. Na stanowiskach robotniczych pracuje 39 osób w tym 2 kobiety.

Zgodnie z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 221 ze zm.) zawiadomiono przedsiębiorcę o zamiarze przeprowadzenia kontroli oraz o jej zakresie – pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (dalej jako: PPIS) w Poznaniu znak: HP-SP.9020.104.2023.ESo z 24 października 2023 r. (AK-DN-ŚP-1).

Pracownik Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (dalej jako: PSSE) w Poznaniu przystępując do czynności kontrolnych okazał legitymację służbową oraz upoważnienie do przeprowadzenia czynności kontrolnych znak: HP-SP.9020.104.2023.ESo z 7 listopada 2023 r. wydane przez PPIS w Poznaniu (AK-DN-ŚP-2).

Przedsiębiorca został poinformowany o celu i zakresie kontroli, a także o przysługujących mu prawach i obowiązkach. Podczas kontroli przekazano informację spełniającą obowiązek informacyjny zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO) z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, ze zm.). Pracownik PSSE w Poznaniu dokonał wpisu do książki kontroli. W obecności Starszego Inspektora ds. BHP zwizytowano Dział napraw, wulkanizacji, magazyn części zamiennych do napraw naczip i pojazdów, pomieszczenia szatni, toalet, umywalnie oraz pomieszczenie socjalne. Oceniono ich stan higieniczno-sanitarny. Sprawdzono stanowiskowe instrukcje BHP, dostępność środków ochrony indywidualnej oraz sposób zapewnienia przez przedsiębiorcę systemu udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej. Następnie dokonano przeglądu prowadzonej w zakładzie dokumentacji m.in.: szkoleń z zakresu BHP, skierowań na badania profilaktyczne, orzeczeń lekarskich stwierdzających brak przeciwwskazań do wykonywania pracy na określonych stanowiskach pracy, instrukcji stanowiskowych BHP, umowy o serwis i pranie odzieży roboczej, oceny ryzyka zawodowego wraz z oświadczeniem pracowników o zapoznaniu się z ryzykiem zawodowym, wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, rejestru chorób zawodowych, umowy o świadczenie usług medycznych.

Pracownik PSSE w Poznaniu zapoznał się z wynikami badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy (hałas, czynniki chemiczne, pyły).

Po zakończeniu czynności kontrolnych sporządzono protokół kontroli Nr HP-SP.9020.104.2023.ESo z 14 listopada 2023 r. (AK-DN-ŚP-3). Do protokołu załączono następujące formularze kontroli sanitarnej: „Ocena realizacji ogólnych wymogów w kontrolowanych zakładach pracy” - F/HP/02 (AK-DN-ŚP-4), „Ocena realizacji wymogów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin” – F/HP/09 (AK-DN-ŚP-5).

Zarówno protokół kontroli jak i formularze stanowiące załączniki do protokołu sporządzono na właściwych drukach. Protokół kontroli został wypełniony na komputerze, zgodnie z wytycznymi Głównego Specjalisty ds. Jakości WSSE w Poznaniu.

Stwierdzono, że:

- 1) Podczas czynności kontrolnych pracownik PSSE w Poznaniu zweryfikował m.in. umowę z lekarzem medycyny pracy, badania lekarskie (okresowe, wstępne, kontrolne) co znajduje odzwierciedlenie w treści protokołu. Nie odnotowano tego w pkt 11 - dokumenty oceniane w trakcie kontroli.
- 2) Podczas czynności kontrolnych pracownik PSSE w Poznaniu nie ustalił czy krystaliczna krzemionka, której pomiary zostały przedstawione do wglądu przez zakład pracy występuje w powietrzu jako frakcja respirabilna krzemionki krystalicznej generowana w procesie pracy i prace są sklasyfikowane jako prace w narażeniu na frakcję respirabilną krzemionki krystalicznej – czynnik rakotwórczy, czy występuje w powietrzu frakcja respirabilna krzemionki krystalicznej, ale prace nie są sklasyfikowane jako prace w narażeniu na czynnik rakotwórczy.
- 3) W protokole kontroli pracownik PSSE w Poznaniu wskazał, że ostatnia aktualizacja oceny ryzyka zawodowego nastąpiła 21 stycznia 2021 r. Pominął fakt, że zakład pracy posiada ocenę ryzyka zawodowego (np. na stanowisku operatora wózka widłowego) z 2022 roku. Nie zwrócono także uwagi na brak oceny narażenia zawodowego na stanowiskach administracyjnych.
- 4) Podczas czynności kontrolnych pracownik PSSE w Poznaniu odniósł się do kwestii przechowywania mieszanin w opakowaniach, które nie zostały stosownie opisane oraz oznakowane. W pkt 5 protokołu kontroli stwierdził: „*Mieszanki przechowywane w niezbędnych ilościach, w oryginalnych opakowaniach, oznakowane w sposób widoczny i umożliwiające ich identyfikację*”. Jest to niezgodne ze stanem faktycznym zastanym podczas kontroli. Jednocześnie stwierdzić należy, że osoba kontrolująca nie zwróciła uwagi na naczynie do picia (kubek do kawy/herbaty), który znajdował się na stole (z innymi mieszaninami chemicznymi oraz brudnymi narzędziami) w hali nr 3. Zgodnie z § 94 ust. 3 rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.) oraz art. 21 ust. 1 ustawa z dnia

25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. z 2022 r. poz. 1816), pojemniki oraz opakowania nie powinny mieć cech opakowań służących do środków spożywczych. Ponadto, w przypadku gdy pracodawca zapewnia pracownikom pomieszczenie socjalne, posiłki oraz napoje należy spożywać we wskazanym do tego miejscu.

- 5) Podczas czynności kontrolnych pracownik PSSE w Poznaniu w formularzu do kontroli sanitarnej nr F/HP/02 „Ocena realizacji ogólnych wymogów w kontrolowanych zakładach pracy” w pytaniu 32, tj. „Czy stosowane są niebezpieczne substancje/substancje stwarzające zagrożenie, niebezpieczne mieszaniny/mieszaniny stwarzające zagrożenie?, jeśli tak wypełnij formularz F/HP/09” – zaznaczył odpowiedź „Nie”, po czym wypełnił formularz nr F/HP/09 i załączył go do protokołu kontroli. Działania te wykluczają się wzajemnie.
- 6) Pracownik PSSE w Poznaniu w formularzu kontroli sanitarnej nr F/HP/09 „Ocena realizacji wymogów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin” w pkt 5, tj. „Czy pracodawca posiada karty charakterystyki dla mieszanin chemicznych niezaklasyfikowanych jako niebezpieczne, dla których istnieje obowiązek dostarczenia karty charakterystyki?”, zaznaczył odpowiedź „Tak”. Jest niezgodne ze stanem faktycznym. W protokole kontroli HP-SP.9020.104.2023.ESo z 14 listopada 2023 r. jasno wskazano, że zakład pracy nie posiada aktualnych kart charakterystyki (pkt 4 protokołu kontroli „doraźne zalecenia, uwagi i wnioski”). Tym samym zaznaczenie odpowiedzi „Tak” na formularzu kontroli sanitarnej nie jest zgodne ze stanem faktycznym.
- 7) Podczas czynności kontrolnych pracownik PSSE w Poznaniu w hali nr 2 Dział napraw mechanicznych – naprawa naczep samochodów ciężarowych, nie zweryfikował czy dla urządzenia „Airpol” pracodawca zapewnił instrukcje stanowiskowe BHP. Podczas, gdy w pkt 9 protokołu kontroli stwierdził: „Instrukcje stanowiskowe BHP: wszystkie stanowiska pracy, na których znajdują się urządzenia zostały wyposażone w aktualne, opracowane instrukcje stanowiskowe umieszczone w widocznym oraz dostępnym miejscu” (§ 41 ust. 1 rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy).

- 8) Pracownik PSSE w Poznaniu podczas czynności kontrolnych oraz w pkt 4 protokołu kontroli, tj. *„doraźne zalecenia, uwagi i wnioski”* stwierdził: *„przy umywalkach do mycia rąk zapewnić pojemniki z mydłem w płynie”*, po czym w pkt 13 protokołu kontroli wskazał: *„Środki higieny osobistej: pracodawca zapewnia środki higieny osobistej, których ilość i rodzaj dostosowany jest do rodzaju i stopnia zanieczyszczenia ciała przy określonych pracach: mydło w płynie, ręczniki jednorazowe, papier toaletowy, płyn do dezynfekcji rąk, pasta do rąk”*. Jest to niezgodne ze stanem faktycznym.
- 9) Podczas czynności kontrolnych pracownik PSSE w Poznaniu w ocenie ryzyka zawodowego zwrócił uwagę na zagrożenie wynikające z SARS-CoV-2, które zostało uwzględnione na wszystkich ocenianych stanowiskach pracy. W związku z powyższym, w obowiązku osoby kontrolującej było określenie czy pracodawca w sposób prawidłowy wypełnił oraz posiada rejestr pracowników i rejestr prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4 zagrożenia zgodnie § 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716, ze zm.). Niewłaściwe jest stwierdzenie przez osobę kontrolującą na usunięcie z oceny ryzyka zawodowego czynnika biologicznego gr. 3 (SARS-CoV-2). To pracodawca jest zobowiązany do oceniania i dokumentowania ryzyka zawodowego występującego przy wykonywanych pracach. Pracodawca określa prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą, powodujących straty, w szczególności wystąpienia u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy (§ 2 pkt 7 rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy). Zgodnie z § 39 ww. rozporządzenia, pracodawca realizuje obowiązek zapewnienia pracownikom bezpieczeństwa i higieny pracy, w szczególności przez zapobieganie zagrożeniom związanym z wykonywaną pracą, właściwą organizacją pracy, stosowanie koniecznych środków profilaktycznych oraz informowanie i szkolenie pracowników. Zatem sugestia pracownika Państwowej Inspekcji Sanitarnej

podczas czynności kontrolnych o usunięciu z oceny ryzyka SARS-CoV-2 jest niewłaściwa.

Zgodnie z zaleceniem Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego kontrole nie powinny być przeprowadzane w jednoosobowym składzie.

Na podstawie ustaleń z kontroli ocenia się działalność PSSE w Poznaniu w kontrolowanym zakresie *:**

1. **Pozytywnie**
2. **Pozytywnie z uchybieniami**
3. **Pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości**
4. **Negatywnie**

5.2. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

1. W pkt 11 protokołu kontroli, tj. dokumenty oceniane w trakcie kontroli, pracownik PSSE w Poznaniu nie odnotował umowy z lekarzem medycyny pracy.
2. Podczas czynności kontrolnych pracownik PSSE w Poznaniu nie ustalił czy krystaliczna krzemionka, której pomiary zostały przedstawione do wglądu przez zakład pracy występuje w powietrzu jako frakcja respirabilna krzemionki krystalicznej generowana w procesie pracy i prace są sklasyfikowane jako prace w narażeniu na frakcję respirabilną krzemionki krystalicznej – czynnik rakotwórczy, czy występuje w powietrzu frakcja respirabilna krzemionki krystalicznej, ale prace nie są sklasyfikowane jako prace w narażeniu na czynnik rakotwórczy.
3. W protokole kontroli pracownik PSSE w Poznaniu pominął fakt, że zakład pracy posiada ocenę ryzyka zawodowego (np. na stanowisku operatora wózka widłowego) z 2022 roku. Nie zwrócił także uwagi na brak oceny narażenia zawodowego na stanowiskach administracyjnych.
4. Podczas czynności kontrolnych pracownik PSSE w Poznaniu nie zwrócił uwagi na naczynie do picia (kubek do kawy/herbaty), które znajdowało się na stole (z innymi mieszaninami chemicznymi oraz brudnymi narzędziami) w hali nr 3. Zgodnie z § 94 ust. 3 rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.) oraz art. 21 ust. 1 ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. z 2022 r. poz. 1816),

pojemniki oraz opakowania nie powinny mieć cech opakowań służących do środków spożywczych. W przypadku gdy pracodawca zapewnia pracownikom pomieszczenie socjalne, posiłki oraz napoje należy spożywać we wskazanym do tego miejscu.

5. Podczas czynności kontrolnych pracownik PSSE w Poznaniu w formularzu do kontroli sanitarnej nr F/HP/02 „Ocena realizacji ogólnych wymogów w kontrolowanych zakładach pracy” w pytaniu 32, tj. „Czy stosowane są niebezpieczne substancje/substancje stwarzające zagrożenie, niebezpieczne mieszaniny/mieszanki stwarzające zagrożenie?, jeśli tak wypełnij formularz F/HP/09” – zaznaczył odpowiedź „Nie”, po czym wypełnił formularz nr F/HP/09 i załączył go do protokołu kontroli.
6. Pracownik PSSE w Poznaniu w formularzu kontroli sanitarnej nr F/HP/09 „Ocena realizacji wymogów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin” w pkt 5, tj. „Czy pracodawca posiada karty charakterystyki dla mieszanin chemicznych niezaklasyfikowanych jako niebezpieczne, dla których istnieje obowiązek dostarczenia karty charakterystyki?”, zaznaczył odpowiedź „Tak”, co jest niezgodne ze stanem faktycznym.
7. Podczas czynności kontrolnych pracownik PSSE w Poznaniu w hali nr 2 Dział napraw mechanicznych – naprawa naczep samochodów ciężarowych, nie zweryfikował czy dla urządzenia „Airpol” pracodawca zapewnił instrukcje stanowiskowe BHP. Stanowi to naruszenie § 41 ust. 1 rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.
8. Pracownik PSSE w Poznaniu w pkt 4 protokołu kontroli stwierdził: „ przy umywalkach do mycia rąk zapewnić pojemniki z mydłem w płynie”, po czym w pkt 13 protokołu kontroli wskazał: „Środki higieny osobistej: pracodawca zapewnia środki higieny osobistej, których ilość i rodzaj dostosowany jest do rodzaju i stopnia zanieczyszczenia ciała przy określonych pracach: mydło w płynie, ręczniki jednorazowe, papier toaletowy, płyn do dezynfekcji rąk, pasta do rąk”. Jest to niezgodne ze stanem faktycznym.
9. Podczas czynności kontrolnych pracownik PSSE w Poznaniu w ocenie ryzyka zawodowego zwrócił uwagę na zagrożenie wynikające z SARS-CoV-2, nie weryfikując czy pracodawca w sposób prawidłowy wypełnił oraz posiada rejestr

pracowników i rejestr prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4 zagrożenia zgodnie § 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716, ze zm.). Niewłaściwe jest również stwierdzenie przez osobę kontrolującą na usunięcie z oceny ryzyka zawodowego czynnika biologicznego gr. 3 (SARS-CoV-2).

5.3. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania PSSE:

1. W treści protokołu kontroli odnotowywać w pkt 11 wszystkie dokumenty oceniane w trakcie kontroli.
2. Podczas czynności kontrolnych ustalać czy krystaliczna krzemionka, której pomiary zostały przedstawione do wglądu przez zakład pracy występuje w powietrzu jako frakcja respirabilna krzemionki krystalicznej generowana w procesie pracy i prace są sklasyfikowane jako prace w narażeniu na frakcję respirabilną krzemionki krystalicznej – czynnik rakotwórczy, czy występuje w powietrzu frakcja respirabilna krzemionki krystalicznej, ale prace nie są sklasyfikowane jako prace w narażeniu na czynnik rakotwórczy.
3. Podczas czynności kontrolnych weryfikować ocenę ryzyka zawodowego. Zwracać uwagę czy zakład pracy posiada ocenę ryzyka zawodowego (np. na stanowiskach administracyjnych).
4. Podczas czynności kontrolnych zwracać uwagę, aby na stanowiskach pracy w szczególności, gdzie stosowane są substancje lub mieszaniny chemiczne nie znajdowały się naczynia do picia. Zgodnie z § 94 ust. 3 rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.) oraz art. 21 ust. 1 ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. z 2022 r. poz. 1816), pojemniki oraz opakowania nie powinny mieć cech opakowań służących do środków spożywczych. W przypadku gdy pracodawca zapewnia pracownikom pomieszczenie socjalne, posiłki oraz napoje należy spożywać we wskazanym do tego miejscu.

5. Podczas czynności kontrolnych wypełniać formularze do protokołu kontroli w taki sposób aby odpowiedzi zawarte w ww. formularzach były zgodne ze stanem faktycznym opisanym w treści protokołu kontroli.
6. Podczas czynności kontrolnych weryfikować czy pracodawca zapewnił instrukcje stanowiskowe BHP dla wszystkich urządzeń i maszyn występujących na stanowiskach pracy zgodnie z § 41 ust. 1 rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.
7. Rzetelnie opisywać stan faktyczny. Uwzględniać w nim niezbędne punkty oraz doraźne zalecenia oraz nieprawidłowości zgodne z opisem stanu faktycznego.
8. Podczas czynności kontrolnych w ocenie ryzyka zawodowego zwracać uwagę na zagrożenie wynikające z SARS-CoV-2, weryfikując przy tym czy pracodawca posiada oraz w sposób prawidłowy wypełnił rejestr pracowników i rejestr prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4 zagrożenia zgodnie § 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716, ze zm.). Nie wskazywać pracodawcy na konieczność usunięcie z oceny ryzyka zawodowego czynnika biologicznego gr. 3 (SARS-CoV-2), jeśli jego zdaniem stanowi zagrożenie.

5.4. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: Nie dotyczy

Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia proszę przekazać w terminie**** do 7 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

.....
data, podpis WPWIS

- * - niepotrzebne skreślić
- ** wpisać właściwą komórkę organizacyjną
- *** właściwe podkreślić i uzasadnić
- **** termin ustala WPWIS

